

No és la llengua, són els codis

written by Jose Rodríguez | 26 de maig de 2017

Hi ha una eterna pregunta que em fan d'ençà que sóc activista independentista, “en quina llengua hem de fer campanya independentista als barris de l'àrea metropolitana?”.

Una mica sentia com un explorador independentista de 3 cognoms catalans (perquè els altres 5 són de mig món) que amb el salacot al cap s'apropés a un zulu de 8 cognoms espanyols i amb més zetes que el nom de la capital d'Aragó i li preguntés: “Tú nativo de barrio periférico, tú decirme en que idioma vender esto de la independencia, tú ayudar a explorador catalán. Ser amables, querer que te sumes”.

En general durant un temps, l'independentisme ha fet dues coses. A vegades ha enviat un dels exploradors (que recordem, només té 3 o 4 cognoms catalans, però ja s'identifica com un altre) i que es pinta la cara amb betum per cridar “Yo ser amigo, yo hablar vuestro idioma, yo vender crecepelo independentista, vosotros ser calvos y necesitarlo, comprad”. Altres cops ha enviat un zulu (d'aquests que tenim més zetes al cognom que els Zeta Zeta Top) ja civilitzat amb un castellà *poligono* (com el meu), explicant el mateix, amb els mateixos codis “cómprame este crecepelo, niña, que es muy bueno, que mira que estos catalanes saben hacer potingues”.

I el problema no és de llengua. Aquesta aproximació fa sentir als que som percebuts com a zulus com a idiotes: algú que té com a llengua pròpia el català, que s'expressa millor en català i que serà més emocional i sincer en català em canvia al castellà per vendre'm una idea. “No canta ni nada”. M'ho pots dir en castellà o català, però el problema potser no és de llengua, sinó de codis o del mateix missatge.

La veritat és que sabem moltes coses en l'àmbit demoscòpic de

la frontera independentista, però poc en l'àmbit sociològic i molt menys en l'àmbit dels valors interpersonals. Però el poc que sabem és que aquells que no consideren la independència amb hostilitat però que no es consideren independentistes, és que per ells el català no els hi és aliè (l'han après, l'utilitzen a la feina o en algun moment del dia a dia) i que tractar-los com uns immigrants (encara que portin aquí 60 anys o siguin néts ja dels que van venir aquí) o bé com un subgrup sociocultural etnicolingüístic diferent és tot un error.

El problema, si és que és n'hi ha cap de problema, és que els valors històrics o culturals típics del nacionalisme català no els commouen. Tenen el català com a una de les seves llengües, l'estimen però això no els torna nacionalistes catalans, entenen i han fet seus trets de la cultura tradicional catalana, però això no els fa independentistes. Els codis que sembla que els mouen més tampoc són elements pràctics de la independència (els termes econòmics) que potser sí que poden servir perquè s'entengui una miqueta millor que hi ha raons per ser independents. Però ningú prefereix identificar-se amb el demos català i no amb l'espanyol per raons purament racionals.

De les poques coses que sabem, primer de tot és que la frontera no és cap grup etnolingüístic o sociocultural homogeni. També creiem que els codis que els poden moure és el marc democràtic, enfront d'un estat que no pot ni vol canviar; la idea que la societat catalana facilita millor un ascensor social que a la resta de l'estat; que creuen que hi ha més pluralitat social i política a Catalunya i també, que valoren molt positivament que ser català no és cap imposició sinó una adscripció oberta i voluntària i no depèn d'haver nascut català o no. A partir d'aquí es pot treballar per fer un nacionalisme banal català que faciliti el "nation building" típic de tot estat.

Per tant, amics, no és qüestió de llengua, aquest article podia estar escrit en català, castellà, zulu o etrusc, sinó

del codi amb què parlem i de les coses que diem. Ja podem pintar de negre el millor dels nostrats o enviar un zulu de 8 cognoms amb Z a explicar en un castellà de Badia el que vulguem sobre el projecte d'un nou estat, que si els codis són els que he parlat abans (història, memorial de greuges o raons objectives) el resultat serà el de sempre.